A°. 1835. | ZONDAG DEN

N°. 76. | 20sten SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEZEILD.

Den 15 dezer, Z. M. Brik van Oorlog *MERCUUR*, Kapt. Luit. ter Zee BERKHOUT MOLENAAR, naar Curaçao.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.
Vrijdag, 18 September 1835.

De Katoen-Plantaadje *BEUDSLUST*, cum annex, gelegen aan het gedolven kanaal van *Matappica*, tusschen de Plantaadjen *Livonia en Vaderszorg*; aankomende den Boedel wijlen Hendrik Stenhuis.— ƒ 30,000; — J. J. de Mesquita.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met* 29 *Julij* 1835.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 20 *Julij.*

(*Partic. Corresp*) FRANKFORT, 16 *Julij.* Het Aprilproces, dus schrijft men ons van goederhand uit Parijs, baart den Julijtroon niet weinig bezorgdheid en drijgt de waardigheid der Fransche regering en van het Pairshof zeer gevoelig te compromitteren. Dat deze groote zaak eene zoodanige wending zoude nemen, had men vermoed; ook heeft Lodewijk Philips in de laatste dagen zijn, ten gevolge daarvan beklemd gemoed aan een vertrouwden persoon geopenbaard. Door het splitsen van de cathegorie der Lyonnesche republikeinen van die der Parijsche, verliest het gansche regtsgeding deszelfs oorspronkelijke buitengewone belangstelling, want men begint in te zien, dat de opstanden van Lyon en Parijs toch niet door een ver geworteld komplot zijn aangelegd. Morele overeenstemming bestaat er voorzeker tusschen de beide oproeren, en, wij twijfelen hieraan ten minste geenszins, deze beide oproeren, namelijk de thans in behandeling liggende, zijn van een en hetzelfde punt uitgegaan, en moeten een gelijk doel hebben gehad. Onze Parijsche berigtgevers voorspelt aan het monsterproces in allen gevalle een voor het Gouvernement onaangenamen afloop. De Julijdagen staan voor de deur en de Policie te Parijs is druk in de weer en heeft de handen vol. Er wordt veel van zamenzweringen te Parijs gesproken; men is een Carlistisch komplot op het spoor; doch schijnt men hier beter dan te Parijs onderrigt te zijn van hetgeen daar plaats heeft; er kan van geene Carlistische, maar wel van eene republikeinsche conspiratie, of ten minste van vernieuwde republikeinsche woelingen die gezegd worden zich verre naar het Oostelijke Europa uit te strekken, te Parijs sprake wezen. Hoe waakzaam de Parijsche Policie ook zij en hoe goed zij door haren Generaal-en-Chef Gisquet bestuurd worde, was zij toch nog niet in staat de jongste plannen der revolutionnaire propaganda binnen Parijs naauwkeurig uit te vorschen. Er schijnt geene kwestie meer te zijn van gedeeltelijke opstanden, maar men gaat zwanger met het denkbeeld om de oude betrekkingen in alle landen van Europa niet slechts te hernieuwen en verder te grondvestigen, maar zelfs nog wijder uit te breiden. Het *jonge Europa* moet uit den, nu ruim een jaar geduurd hebbende, slaap worden opgewekt en deszelfs herrijzing krachtig vieren. Het monster proces en de Julij-revolutie moeten hieraan bevorderlijk zijn, want de ijzeren hand der geregtigheid houdt op den grafkuil van het jonge Europa den loden deksel alsnog vast neergedrukt. De Fransche republiek, waarvan te Parijs een kommitté is gevestigd, en, zonder dat de fijnriekende Fransche policie zulks kan verhinderen, zittingen houdt, heeft in den laatsten tijd vele vreemde kracht tot zich getrokken en vooral heeft het republikeinsche Zwitserland hulpbenden geleverd. De republikeinen willen de Julij dagen met buitengewonen toestel gedenken. De policie moge op hare hoede zijn, dat op die dagen het monster-proces, hetwelk reeds lang dood behoorde te wezen, niet plotseling geweldadiger of onnatuurlijker-wijze kome te overlijden. Wij hebben berigten uit Zwitserland en wel uit het vroeger zoo radikale, thans zoo gedwee zich betoonende Bern. In weerwil der rondwarende kwaadspellende gezigten, dankt men daar den hemel dat de geschillen met de nabuurstaten zijn bijgelegd. Het presiderend kanton betoont zich tegenwoordig in alle opzigten hoogst gedienstig jegens de vreemde Gezanten. Te Biel heeft de revolutionnaire propaganda sedert 1 Julij een blad doen verschijnen, getiteld *het jonge Zwitserland*; op aanzoek van onderscheiden gezanten heeft evenwel de President van het eedgenootschap beloofd te zullen trachten dat blad te doen ophouden.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 15 *Julij.* De *Courier* deelt, in zijn nommer van den 14den Julij, eenen brief van zijnen Parijsschen correspondent mede, waarin hevig tegen het Russische Kabinet wordt uitgevaren en beweerd wordt, dat Frankrijk en Engeland, door de kracht van vuurmonden, het verdrag tusschen Turkye en Rusland, krachtens hetwelk de doortogt van vreemde oorlogschepen naar de Zwartezee geweigerd wordt, moeten vernietigen. De *Courier* zelf verklaart zich echter tegen deze meening. Dat blad herinnert, dat de Zwartezee eene binnenlandsche zee is, waarvan de oevers door Turkye en Rusland bezeten worden, en waartoe de toegang slechts door eene smalle zeeëngte kan plaats hebben. Het grondt op deze omstandigheid het gevoelen, dat Rusland en Turkye regt hebben, om den doortogt van die zeeëngte aan vreemde oorlogschepen te weigeren. »Hadden zij," gaat *the Courier* voort, »getracht, om vreemde koopvaarders uit te sluiten, dan zou de zaak van een anderen aard zijn. Zoo lang als onze brave bondgenooten, de Turken, wier onafhankelijk bestaan thans zoo naauw met het onze verbonden heet, in de Zwartezee meester waren, deden zij hetzelfde, waartegen men zich thans verklaart, en gingen nog wij wat verder: zij sloten de Zwarte zee naar willekeur voor koopvaarders, zoo wel als voor oorlogschepen, en zouden, zoo de Russen er niet geweest waren, op het huidige oogenblik hetzelfde doen. Als men zich herinnert, welk stelsel wij vroeger, en te regt, op de opene zee hebben gehandhaafd, dan past het ons naauwelijks, om over de handelingen van anderen ten aanzien hunner eigene binnenzeeën te twisten. Daarenboven zal Rusland niet veel aandacht op onze vertoogen slaan, tenzij wij tot de heffing eener belasting op het inkomen van 15 pCt. neiging mogten hebben, ten einde daaruit onderstandgelden aan vreemdelingen, die Rusland mogten willen aanvallen, te verstrekken. Onze vloten, al wilde men ze daartoe gebruiken, kunnen dat Rijk geene wezenlijke schade toebrengen. Wij kunnen ze even goed uitzenden, om Weenen, als Petersburg te bombarderen. Slechts het ondersteunen van vreemden kan baten, en indien wij zoo als men schijnt denken zou, aan overtollige welvaart lijden, dan kunnen wij langs dien weg 50 of 100 millioen verspillen en aan het einde van het blijspel waarschijnlijk Konstantinopel in handen der Russen zien."

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 *Julij.* De officiële berigten, betrekkelijk den ongelukkigen togt van den generaal *Trezel*, bevelhebber der fransche troepen te Oran, op de africaansche kust, tegen *Abder Kader*, een der opperhoofden der naburige Arabieren, zien thans het licht. Uit den inhoud blijkt, dat het geleden verlies te aanmerkelijk is, om te kunnen worden bemanteld; hetzelve wordt door den genoemden generaal zelven begroot op niet minder dan 262 dooden en 308 gekwetsten. De Arabier heeft, naar het schijnt, gedurende een geruimen tijd verraderlijke oogmerken gekoesterd tegen het fransche bewind, en heeft laatstelijk, tegen den letter der getroffene overeenkomsten, zijn oppergezag willen doen gelden over een paar naburige volkstammen, die zich aan Frankrijk hadden onderworpen, en die uit dien hoofde van de Franschen eene hulpbetooning verlangden, welke de generaal *Trezel* meende hun niet te mogen weigeren. De laatste erkent volmondig, te veel op zijne eigene krachten te hebben vertrouwd, en een te gering denkbeeld te hebben gehad van de overmagt des vijands. Het eerste gevecht is den 26sten Junij geleverd op eene plaats, genaamd Muley Ismaïl. In hetzelve heeft de Arabier, onder andere, een bataillon infanterie in 't gevecht gebragt, 't welk 1200 man sterk was en allezins blijken gaf van moed en beleid, en heeft hij buitendien eene magt ontwikkeld welke den generaal *Trezel* overtuigde, dat hij op eenen spoedigen aftogt bedacht mogt zijn. Deze aftogt is den 28sten ondernomen, onder eene heftige vervolging der Arabieren, die stoutmoedig van iedere gelegenheid gebruik hebben gemaakt, om de kolonne der fransche troepen zoo mogelijk van een te scheiden. Een deel van het 66ste regiment werd bij een dezer aanvallen der mate in verwarring gebragt, dat de togt in eene overhaaste vlugt dreigde te ontaarden, doch de vijand, door een moedigen aanval der ruiterij, op zijne beurt teruggedreven zijnde, is de orde in zoo verre hersteld, dat men den marsch regelmatig heeft kunnen vervolgen, en de troepen, hoewel ten uiterste vermoeid, in veiligheid brengen. — Men heeft veel bagage verloren, en ook eenige kruidwagens moeten in brand steken.

De opperbevelhebber, generaal graaf *d'Erlon* (*Drouet*), meldt, dadelijk maatregelen te hebben genomen, om in de ongunstige gevolgen, welke dit onheil zoude kunnen te weeg brengen, te voorzien, en verzekerkt, dat men zich te dien aanzien in Frankrijk ten vollen gerust kan stellen.

— De berigten uit Spanje, in de bladen van Bordeaux en Bajonne vervat, behelzen bijzonderheden, welke eenig licht verspreiden, nopens de laatste krijgsverrigtingen in Navarre. Uit den inhoud kan men opmaken, dat de Carlisten, bemerkende, dat het hun niet zoude gelukken, zich

meester te maken van de opene stad Bilbao, en, zoo het schijnt, geene kans ziende, om den togt van *Cordova* tot ontzet dier stad, te verhinderen, zich met het gros hunner krijgsmagt zuidwaarts hebben gewend, om zich van het versterkte Puente-la-Reyna meester te maken. Ook dit is hun mislukt, ofschoon die plaats van geringe middelen van verdediging was voorzien, en aldaar hebben zij den bevelhebber hunner artillerie, zekeren *Rena*, verloren; een rijken planter van Cuba, die zich geene geringe opofferingen ten behoeve van den pretendent had getroost, en dien het was gelukt, om niet alleen eenig geschut, maar ook een paar mortieren te doen gieten. *Cordova* is opgebroken, om laatstgenoemde stad insgelijks te ontzetten, en heeft ook dit ontzet tot stand gebragt, na eerst op den 8sten, en naderhand op den 16den, niet verre van dezelve, te zijn slaags geweest. Als naar gewoonte wordt aan beide zijden hoog opgegeven van het geleden verlies des vijands; het komt echter, naar aanleiding van vroegere voorbeelden, onpartijdigen voor, dat hetzelve weinig te beduiden heeft gehad.

De Carlisten zijn dus voor Puente-la-Reyna, even als voor Bilbao, tot groot leedwezen hunner begunstigers, en ook tot ergernis van sommige derzelve, te kort geschoten. De Christino's daarentegen, geven hoog op van den moed en de geestdrift, door welke hunne troepen op nieuw zijn bezield geworden. Volgens de jongste berigten, zoude het gros van de troepen der Koningin zich bij Pampelona hebben bijeen getrokken. Omtrent de gedragingen van *Sarsfield*, welke sich aldaar bevindt, en ten aanzien zijner betrekkingen tot den generaal *Cordova*, heerscht nog eenige duisterheid.

De britsche hulptroepen, welke in San Sebastian zijn aangekomen, hebben zich nog niet als zoodanig buiten die vesting vertoond. Het blijkt, dat de manschap grootendeels bestaat uit eigenlijke rekruten, en geenszins van de beste soort, die door middelen van bedwang aan krijgstucht moeten worden onderworpen en gewend; 't welk dan ook ten gevolge heeft gehad dat verscheidene eene gunstige gelegenheid hebben waargenomen, om naar de Carlisten, welke in de nabijheid der vesting gelegerd zijn, te deserteren. Sommige zijn doorgekomen, en bij uitstek wel ontvangen. Andere zijn aangehouden en door de Christino's in San Sebastian, elk met honderd stokslagen gestraft.

Of het bewind van Frankrijk, na het geleden verlies op de afrikaansche kust, wel genegen zal zijn, om het vreemde legioen, 't welk in spaansche dienst moet overgaan, zoo voltallig mogelijk te houden, mag in twijfel worden getrokken. Elk soldaat, welke de spaansche dienst weigert, bekomt zijn ontslag, maar kan dadelijk onder de afrikaansche battaillons worden aangenomen. Daarentegen meldt men, dat de spaansche ambassadeur alhier verlof en ook geld heeft ontvangen, om spaansche hulptroepen in Frankrijk aan te werven, en dat reeds de kaders zijn gevormd van twee bataillons, elk sterk 500 man, die door zekeren kolonel *Schwartz* zullen worden gecommandeerd. Van poolsche battaillons wordt niet meer gesproken, even min als van de generaals *Dembinski* en *Desmichels*.

— De brieven van de Spaansche grenzen melden eenparig dat de Carlisten in het binnenland van Navarra terug trekken.

Bilbao is altijd zeer rustig; diegene der bewoners welke die stad hadden verlaten, beginnen er in terug te komen. Langs de kust, in de rigting van Behobia, vertoonen zich geene benden meer, en het bruggehoofd der Bidassoa is steeds door Urbanos bezet.

Volgens de brieven waren er bij het gevecht van Puenta-la-Reyna aan beiderzijds 10,000 man onder de wapenen; Moreno kommandeerde de Carlisten en Cordova de Koningins troepen. Naar luid der constitutionele legerberigten hebben de Christinos gesegevierd en Puenta-la-Reyna ontzet; de Carlisten beweren daarentegen dat hunne troepen, na een oogenblik weifelends, de overhand genomen en de Christinos op Lerin teruggedreven hebben; zij erkennen echter een verlies, bijna even groot als datgene hetwelk zij aan de Christinos zouden hebben doen ondervinden, namelijk 250 dooden en 500 gekwetsten van wederzijde.

Den 25sten. Zich uit de meer omstandige berigten der dagbladen van het zuiden en die der *Gazette de France*, eenig juist denkbeeld te vormen van het gevecht van den 16den Julij bij Puenta-la-Reyna, is hoogst moeijelijk. Zoo b. v. beweert laatstgenoemd blad, dat Don Carlos gedurende het begin van den strijd te Mendigorria was; het verzekert dat de Christinos driemalen te vergeefs getracht hebben de brug van Mendigorria te bemagtigen, en zegt aan het einde van dit berigt dat, na het gevecht, Mendigorria door de Christinos bezet was. Bij slot van zaken zou alzoo het voordeel van den strijd aan den kant der Christinos zijn, ofschoon de *Gazette* den Carlisten de overwinning toekent.

Het eenige wat zeker kan genoemd worden is dat het gevecht vrij ernstig moet geweest zijn, doch het is tevens geloofelijk dat hetzelve geenen beslissenden uitslag gehad heeft. Een der Carlistische opperhoofden, Sagastibelza, werd zwaar gewond, gelijk zulks de telegrafische depeche gemeld heeft, maar niet Villareal; en al wat van den dood van Moreno is gezegd, is onwaar.

DUITSCHLAND.

Uit Berlijn wordt van den 22sten Julij het volgende gemeld:

De verschillende legergedeelten, die naar het kamp bij Kalisch bestemd zijn, worden hier aanhoudend geoefend en verrigten somwijlen geheel nieuwe evolutien. Reizigers uit Kalisch kunnen de zorgzaamheid en krachtsinspanning niet genoeg roemen, waarmede deze plaats van wege de Russische Regering ter ontvangst van de vele hooge gasten wordt ingerigt. Ook zijn daar Engelsche agenten verschenen, om voor verscheiden voorname civiele en militaire personen dier natie woningen in gereedheid te brengen.

De kosten welke, ten gevolge der krijgsmanoeuvres bij Kalisch, door Pruissen zullen moeten worden gedragen, beloopen tusschen de 7- en 800,000 Thr. Rusland, hetwelk oneindig meer troepen, zal leveren, moet daarentegen vijf milioen Thr. aan de wapenschouw besteden.

Hier aanwezige Russen verhalen, dat gedurende het heerschen der Cholera in sommige gewesten van Rusland, de geringe volksklassen zich aan buitensporigheden overgeven, welke in vreesselijkheid niet wijken voor de in Parijs en op andere plaatsen opgemerkte tooneelen van dien aard.

Den 7den dezer is te Nippern, distrikt Breslau, de bliksem op eenen schaapstal neergeschoten, waardoor dezelve in brand geraakte en niet minder dan 780 daar binnen zich bevindende schapen in de vlammen zijn omgekomen.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

(37326) Den 9den September 1835. L. E. STUGER, aan J. O. N. ENGELBRECHT, van *een derde* aandeel in den Houtgrond *la Ressource*, c. a., gelegen aan de rivier *Saramacca*.

Den 10den. WEESMEESTER der *Portugeesche Israëlitische Gemeente*, Boedel ARON VASFARO, aan Erfgenamen van den Boedel RACHEL LOBO, geboren de PINA, van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Steenbakkerij Straat*, La. D. No. 308.

Paramaribo den 16 *September* 1835.

De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,

A. VAN MEERTEN.

(38221) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal over *een* jaar en *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen:

De navolgende onder Sequestratie gekomene Plantaadjen, als:

Den 9den Junij 1824, de Plantaadje *KLEIN JALOUSIE*, cum annex, gelegen aan de *Wayamba Kreek*; aankomende J. en A. LUDEN.

Den 12den Junij 1834, de Plantaadje *BODENBURG*, $\frac{1}{8}$ aandeel, cum annex, gelegen aan de *Matappica Kreek*; aankomende Mr. J. H. DE FRIDERICI.

Den 27sten September 1834, de Plantaadje *ANNASZORG* $\frac{1}{4}$ aandeel, cum annex, gelegen aan de *Warapper Kreek*; aankomende den Boedel wijlen J. M. THOMAS.

Den 13den Februarij 1835, de Plantaadje *LE MASTROUGE*, cum annex, gelegen aan de rivier *Perica*; aankomende den Boedel wijlen C. GOLLENSTEDE.

Zijnde de Inventarissen der opgenoemde Plantaadjen, ten kantore van den ondergeteekende berustende.

Paramaribo den 17 *September* 1835.

R. GOLLENSTEDE.

Exploicteur.

(38220) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 25sten September 1835, des voormiddags ten *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen op den hoek van de *Waterkant* en *Kromme Elleboog Straat*. La. A. No. 66; aankomende JUDA ELIAZER LIJONS.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen op den hoek van de *Prince-* en *Groote Dwars Straten*, La. D. No. 846a; aankomende AMIMBA van WOLFF.

Voorts, nog diverse *WINKELWAREN, GLAZEN KASTEN, TOONBANKEN*, enz.; aankomende FRANS EIJSBREKER.

Paramaribo den 19 *Setpember* 1835.

R. GOLLENSTEDE,

Exploicteur.

TE HUUR.

(36900) Het HUIS en ERF aan de *Dominé Straat*, La. D No. 366*a*., onlangs vertimmerd en geschilderd; — te bevragen ter *Weeskamer*.

Paramaribo den 20 *September* 1835.

C. A. FISCO,

2de Commies.

(36863) M. A. KEIJSER zal aanstaande Woensdag, 's morgens om 9 uren, verkoopen: Provisien, Stukgoederen, 1¼ en 1 dm. Wane Planken, een *CHAIS*; — als mede: diverse Goederen, behoorende aan Plantaadje *Montrésor*.

(38209) Men verlangt in huur voor den tijd van *vier à zes weken*, 15 stuks bekwame *DELVER-NEGERS*; adres ter deser *Drukkerij*.

Lectuur voor den beschaafden STAND.

(38224) De ondergeteekende eene nieuwe bezending BOEKDEELEN (meestal eerst in 1834 en 35 in het licht verschenen) ontvangen hebbende, en waarvan de meeste Schrijvers met roem bekend staan, neemt de vrijheid, het geëerd publiek dezelve ter lezing aan te bieden; terwijl de Cathalogus en het Prospectus daarvan, ten zijnen woonhuize, ter inzage berusten.

Aan alle beminnaren van *luimige* lectuur, van *boert* en *ernst*, in een woord, van alles wat *schoon* en *goed* is, worden hier *verscheidenheden* aangeboden, die, in eene aan uitspanning niet anders, dan hartelijk welkom kunnen zijn.

H. R. van MARK.

NB. De H. H. Inteekenaren op de Nederlandsche *PANDECTEN*, worden andermaal verzocht, om het 5de deel, in ontvang te willen nemen.

N. J. C. BAARS

(38213) Heeft per Kapt. SPIEGELBERG ontvangen:

Versche Oesters, dito Zalm, Kreeften, Roast Beef, Cornet Beef, &c. in blik, — een assortiment Vleesch- en Visch Sausen, Engelsch Zuurgoed, — in voorraad: Champagne, Port a' Port, Rhijn, Madera- en Roodewijn, Genever, Brandewijn, Likeuren, versche Provisiën in soorten, gemaakte Kleederen, &c. &c.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.